

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia ..... 2009 r.

w sprawie przeprowadzania egzaminu radcowskiego

Na podstawie art. 36¹ ust. 16 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu radcowskiego, zwanej dalej „komisją egzaminacyjną”, oraz powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnej;
- 2) rodzaj dokumentów, o których mowa w art. 36² ust. 4 pkt 3, 5 – 9 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, zwanej dalej „ustawą”;
- 3) wysokość oraz tryb wypłacania wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej;
- 4) szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania egzaminu radcowskiego, w szczególności:
  - a) sposób działania komisji egzaminacyjnej,
  - b) czas trwania poszczególnych części egzaminu radcowskiego,
  - c) sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnej przez rady okręgowych izb radców prawnych, w tym

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 78, poz. 717, Nr 126, poz. 1069 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, z 2004 r. Nr 34, poz. 303, Nr 62, poz. 577 i Nr 202, poz. 2067, z 2005 r. Nr 163, poz. 1361 i Nr 169, poz. 1417, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 206, poz. 1522 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 80, poz. 540, Nr 85, poz. 571 i Nr 99, poz. 664 oraz z 2009 r. Nr 37, poz. 268.

przekazywania środków, sprawowania nadzoru nad ich wydatkowaniem i rozliczania wydatków związanych z tą obsługą.

Rozdział 2

Tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji egzaminacyjnej, powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnej oraz wysokość ich wynagrodzenia

§ 2. 1 Minister Sprawiedliwości powołuje członków komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu radcowskiego, w terminie do dnia 1 marca.

2. Krajowa Rada Radców Prawnych wskazuje do każdej komisji egzaminacyjnej, powoływanej przez Ministra Sprawiedliwości - czterech radców prawnych jako egzaminatorów i czterech radców prawnych jako zastępców egzaminatorów, w terminie do dnia 15 lutego roku, w którym powoływana jest komisja.

3. Wskazując osoby, o których mowa w ust. 2, Krajowa Rada Radców Prawnych określa jednocześnie, z których dziedzin prawa objętych egzaminem radcowskim, osoby te są specjalistami oraz dołącza formularz, którego wzór stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 3. Minister Sprawiedliwości odwołuje członka komisji niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zaistnieniu przesłanek wskazanych w art. 33⁶ ust. 2 – 3 ustawy, przy czym odwołanie członka komisji wskazanego przez Krajową Radę Radców Prawnych następuje po uzyskaniu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych.

§ 4. 1. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej niebędący pracownikiem administracji rządowej z tytułu każdorazowego przeprowadzenia egzaminu radcowskiego otrzymuje wynagrodzenie w łącznej wysokości:

1) przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Spółecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.²⁾), zwanym dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”, wypłacanego każdorazowo przez 2 miesiące począwszy od miesiąca poprzedzającego miesiąc przeprowadzenia egzaminu radcowskiego;

2) 4% przeciętnego wynagrodzenia za każdego zdającego nie mniejszej niż jednokrotność przeciętnego wynagrodzenia i nie większej niż czterokrotność przeciętnego wynagrodzenia.

2. W przypadku, gdy do egzaminu radcowskiego na obszarze właściwości komisji egzaminacyjnej złożą zgłoszenie mniej niż 10 osób, wysokość wynagrodzenia przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wynosi jednokrotność przeciętnego wynagrodzenia, wypłacanego jednorazowo w miesiącu rozpoczęcia egzaminu radcowskiego.

3 Członek komisji egzaminacyjnej niebędący pracownikiem administracji rządowej, który został wskazany przez Ministra Sprawiedliwości na zastępcę przewodniczącego z tytułu każdorazowego przeprowadzenia egzaminu radcowskiego otrzymuje wynagrodzenie w łącznej wysokości:

1) 50% wynagrodzenia przysługującego przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej, obliczonego na zasadach określonych w ust. 1 pkt 1, wypłacanego każdorazowo przez 2 miesiące począwszy od miesiąca poprzedzającego miesiąc przeprowadzenia egzaminu radcowskiego, a w przypadku, gdy do egzaminu radcowskiego na obszarze właściwości komisji egzaminacyjnej złożą zgłoszenie mniej niż 10 osób, 50% przeciętnego wynagrodzenia wypłacanego jednorazowo w miesiącu rozpoczęcia egzaminu radcowskiego;

2) 4% przeciętnego wynagrodzenia za każdego zdającego nie mniejszej niż jednokrotność przeciętnego wynagrodzenia i nie większej niż czterokrotność przeciętnego wynagrodzenia.

4. Członkowie komisji egzaminacyjnej niebędący pracownikami administracji rządowej z tytułu każdorazowego przeprowadzenia egzaminu radcowskiego otrzymują wynagrodzenie w wysokości 4% przeciętnego wynagrodzenia za każdego zdającego, nie mniejszej niż jednokrotność przeciętnego wynagrodzenia i nie większej niż czterokrotność przeciętnego wynagrodzenia.

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397, Nr 169, poz. 1412 i poz. 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i poz. 711 i Nr 208, poz. 1534, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 82, poz. 558, Nr 191, poz. 1368 i poz. 1369 i Nr 200, poz. 1445 oraz z 2008 r. Nr 67, poz. 411, Nr 192, poz. 1180, Nr 237, poz. 1656 i Nr 228, poz. 1507.

5. Jeżeli przeciętne wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 – 4, jest niższe od przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za drugi kwartał roku poprzedzającego - przyjmuje się podstawę ustalenia wynagrodzenia w dotychczasowej wysokości.

6. Wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 - 4, wypłaca się po przeprowadzeniu egzaminu radcowskiego, na pisemny wniosek przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub jego zastępcy dołączony do protokołu z przebiegu egzaminu radcowskiego.

Rozdział 3

Dokumenty składane w przypadku przystępowania do egzaminu radcowskiego bez obowiązku odbycia aplikacji radcowskiej

§ 5.1. Dokumentem, o którym mowa w art. 36² ust. 4 pkt 3 ustawy, jest uchwała rady wydziału lub rady innej jednostki organizacyjnej szkoły wyższej bądź uchwała rady naukowej innej placówki naukowej, stwierdzająca nadanie stopnia doktora nauk prawnych.

2. Dokumentem, o którym mowa w art. 36² ust. 4 pkt 5 ustawy, jest świadectwo pracy lub zaświadczenie wydane odpowiednio przez: prezesa sądu okręgowego, prezesa sądu apelacyjnego, prokuratora okręgowego, prokuratora apelacyjnego lub prokuratora krajowego, stwierdzające co najmniej 5-letni okres zatrudnienia na stanowisku referendarza sądowego albo starszego referendarza sądowego albo asystenta sędziego albo asystenta prokuratora.

3. Dokumentem, o którym mowa w art. 36² ust. 4 pkt 6 ustawy, jest świadectwo pracy lub zaświadczenie o zatrudnieniu, albo umowy cywilnoprawne, stwierdzające co najmniej 5-letni okres zatrudnienia lub wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej przez radcę prawnego lub adwokata w kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy lub kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o której mowa w art. 4a ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1058, z późn. zm.³⁾), wraz z

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 78, poz. 717, Nr 126, poz. 1069 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, z 2004 r. Nr 34, poz. 303, Nr 62, poz. 577 i Nr 202, poz. 2067, z 2005 r. Nr 163, poz. 1361 i Nr 169, poz. 1417, z 2006 r. Nr 75, poz. 529 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 80, poz. 540, Nr 85, poz. 571 i Nr 99, poz. 664 oraz z 2009 r. Nr 37, poz. 268.

oświadczeniem o złożeniu deklaracji do właściwego urzędu skarbowego oraz zapłaceniu podatku wynikającego z tytułu tych umów.

4. Dokumentem, o którym mowa w art. 36² ust. 4 pkt 7 ustawy, jest świadectwo pracy lub zaświadczenie o zatrudnieniu, stwierdzające co najmniej 5-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów.

5. Jeżeli z dokumentów, o których mowa w ust. 4, nie wynika rodzaj wykonywanych czynności, należy dołączyć zaświadczenie kierownika urzędu o zakresie obowiązków.

6. Dokumentem, o którym mowa w art. 36² ust. 4 pkt 8 ustawy, jest zaświadczenie o złożeniu egzaminu sędziowskiego, prokuratorskiego lub notarialnego.

7. Dokumentem, o którym mowa w art. 36² ust. 4 pkt 9 ustawy, jest zaświadczenie pracodawcy potwierdzające zatrudnienie na stanowisku radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

Rozdział 4

Tryb i sposób przeprowadzania egzaminu radcowskiego

§ 6. 1. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej lub jego zastępca wyznacza miejsce przeprowadzenia egzaminu radcowskiego oraz godziny rejestracji osób przystępujących do egzaminu radcowskiego, zwanych dalej „zdającymi”.

2. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej lub jego zastępca podczas egzaminu radcowskiego może wydawać zarządzenia o charakterze porządkowym lub organizacyjnym.

§ 7. 1. Egzamin radcowski przeprowadza się w wydzielonej sali, w warunkach zapewniających zdającym samodzielną pracę.

2. Każdorazowo przed rozpoczęciem każdej części egzaminu radcowskiego przed wejściem na salę zdający okazuje dokument zawierający zdjęcie, potwierdzający jego tożsamość.

§ 8. 1. Każda z części egzaminu radcowskiego rozpoczyna się w dniu i o godzinie wyznaczonej przez Ministra Sprawiedliwości.

2. Z chwilą rozpoczęcia każdej części egzaminu radcowskiego następuje otwarcie przesyłki zawierającej odpowiednio: na pierwszą część egzaminu radcowskiego zestaw pytań testowych i karty odpowiedzi dla zdających oraz zestaw pytań testowych i wykaz prawidłowych odpowiedzi dla przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub jego zastępcy albo na drugą do piątej części egzaminu radcowskiego zadania dla zdających oraz na drugą do piątej części egzaminu radcowskiego i opisu istotnych zagadnień dla przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub jego zastępcy, z zastrzeżeniem ust. 6, przy czym kopertę zawierającą wykaz prawidłowych odpowiedzi oraz kopertę zawierającą opis istotnych zagadnień otwiera się odpowiednio po zakończeniu każdej części egzaminu radcowskiego i opuszczeniu sali przez wszystkich zdających.

3. Przed otwarciem każdej przesyłki przewodniczący komisji egzaminacyjnej lub jego zastępca sprawdza, czy przesyłka nie została uszkodzona w sposób umożliwiający dostęp do zestawu pytań testowych i wykazu prawidłowych odpowiedzi albo zadań i opisu istotnych zagadnień.

4. Otwarcie każdej przesyłki, o której mowa w ust. 2, następuje w obecności zdających, z wyjątkiem otwarcia koperty zawierającej wykaz prawidłowych odpowiedzi oraz opisu istotnych zagadnień, które następuje nie wcześniej niż 1 godzinę po zakończeniu danej części egzaminu radcowskiego.

5. Z czynności, o których mowa w ust. 4, sporządza się protokoły podpisane przez wszystkich członków komisji obecnych podczas egzaminu radcowskiego.

6. Zestaw pytań testowych i zadania przeznaczone dla przewodniczącego komisji lub jego zastępcy otwiera się w trakcie egzaminu radcowskiego jedynie w uzasadnionych przypadkach. Z czynności tej sporządza się protokół wskazujący przyczynę otwarcia zestawu pytań testowych i zadania.

§ 9. 1. Egzamin radcowski trwa cztery dni.

2. W pierwszym dniu egzaminu radcowskiego zdający rozwiązuje test składający się z zestawu 100 pytań. Czas trwania pierwszej części egzaminu radcowskiego wynosi 100 minut liczonych od wskazanego przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub jego zastępcę momentu przystąpienia do rozwiązywania zestawu

pytań testowych. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej odnotowuje w protokole liczbę niewykorzystanych zestawów pytań testowych wraz z kartami odpowiedzi.

3. W drugim dniu egzaminu radcowskiego zdający opracowuje zadanie z zakresu prawa karnego. Czas na rozwiązanie tego zadania wynosi 360 minut. W trzecim dniu egzaminu radcowskiego zdający opracowuje zadanie z zakresu prawa cywilnego. Czas na rozwiązanie tego zadania wynosi 360 minut. W czwartym dniu egzaminu radcowskiego zdający opracowuje zadania z zakresu prawa gospodarczego i administracyjnego. Czas na rozwiązanie tych zadań wynosi łącznie 360 minut.

4. Przed rozpoczęciem pierwszej części egzaminu radcowskiego przewodniczący komisji egzaminacyjnej lub jego zastępca informuje zdających o:

- 1) sposobie przeprowadzenia egzaminu radcowskiego;
- 2) przepisach porządkowych obowiązujących w trakcie przeprowadzania egzaminu radcowskiego;
- 3) zasadach udzielania odpowiedzi na pytania zawarte w zestawie pytań testowych oraz sposobie wypełniania karty odpowiedzi;
- 4) zasadach dokonywania oceny rozwiązań zadań z drugiej do piątej części egzaminu radcowskiego;
- 5) sposobie ogłoszenia wyników egzaminu radcowskiego;
- 6) terminie i miejscu przeprowadzenia kolejnych części egzaminu radcowskiego.

§ 10. 1. Zestawy pytań testowych i karty odpowiedzi oraz zadania oznacza się indywidualnym kodem.

2. Każdy zdający otrzymuje przed każdą częścią egzaminu radcowskiego wylosowaną przez siebie kopertę, na której widnieje numer kodu, przygotowany przez komisję. Numer kodu zdający wpisuje w prawym górnym rogu na pierwszej stronie zestawu pytań testowych i na każdej stronie karty odpowiedzi oraz na pierwszej stronie zadania i na każdej stronie pracy zawierającej rozwiązanie zadania. W kopercie umieszczona jest czysta kartka, na której zdający zapisuje swoje nazwisko, a następnie umieszcza ją z powrotem w kopercie, zakleja i oddaje członkowi komisji egzaminacyjnej przed przystąpieniem do rozwiązania zadania.

3. Karta odpowiedzi lub praca zawierająca rozwiązanie zadania bez prawidłowo zamieszczonego oznaczenia kodowego lub z oznaczeniem kodowym, uniemożliwiającym rozkodowanie po sprawdzeniu wszystkich prac z poszczególnych części egzaminu radcowskiego będzie skutkowało odstąpieniem komisji od podjęcia

uchwały o wyniku egzaminu radcowskiego. W przypadku, gdy zdający zamieści na karcie odpowiedzi lub pracy zawierającej rozwiązanie zadania z danej części egzaminu radcowskiego, inne dane niż prawidłowy numer kodu, pozwalające na rozkodowanie karty odpowiedzi lub pracy zawierającej rozwiązanie zadania przed sprawdzeniem wszystkich prac z poszczególnych części egzaminu radcowskiego, zdający otrzymuje z tej części egzaminu ocenę negatywną

4. Zestawy pytań testowych wraz z kartami odpowiedzi oraz zadania wraz z pracami zawierającymi rozwiązanie zadania rozkodowywane są po sprawdzeniu wszystkich prac z poszczególnych części egzaminu radcowskiego, a następnie dołącza się je do akt osobowych zdających.

§ 11. 1. W przypadku pierwszej części egzaminu radcowskiego, wybór odpowiedzi polega na zakreśleniu na karcie odpowiedzi jednej z trzech propozycji odpowiedzi (A albo B albo C).

2. Niedozwolona jest zmiana zakreślonej odpowiedzi.

§ 12. Wyłączną podstawę ustalenia oceny zdającego z pierwszej części egzaminu radcowskiego stanowią odpowiedzi zakreślone na karcie odpowiedzi.

§ 13. 1. W trakcie egzaminu radcowskiego zdający może opuścić salę, jedynie w wyjątkowej sytuacji, po uzyskaniu zgody przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub jego zastępcy, pod nadzorem członka komisji egzaminacyjnej wskazanego przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub jego zastępcę.

2. Przed opuszczeniem sali zdający przekazuje zestaw pytań testowych wraz z kartą odpowiedzi lub zadanie wraz z pracą zawierającą rozwiązanie zadania przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej lub jego zastępcy.

3. Godzina wyjścia i powrotu na salę zostaje odnotowana na egzemplarzu testu lub zadania zdającego przez członka komisji egzaminacyjnej.

§ 14. 1. W przypadku wykluczenia zdającego z egzaminu radcowskiego zostaje to odnotowane w protokole z przebiegu egzaminu radcowskiego oraz na egzemplarzu

zestawu pytań testowych i karcie odpowiedzi lub na egzemplarzu zadania i pracy zawierającej rozwiązanie zadania zdającego.

2. Postanowienie o wykluczeniu stanowi podstawę do wydania przez komisję egzaminacyjną uchwały o negatywnym wyniku z egzaminu radcowskiego.

§ 15. 1. Po upływie czasu, o którym mowa w § 9 ust. 2 i 3, członkowie komisji egzaminacyjnej zbierają odpowiednio zestawy pytań testowych wraz z kartami odpowiedzi lub zadania wraz z pracami zawierającymi rozwiązanie zadań.

2. W momencie oddania zestawu pytań testowych wraz z kartą odpowiedzi lub zadania wraz z pracą zawierającą rozwiązanie zadania, zdający otrzymuje pokwitowanie odbioru zestawu pytań testowych wraz z kartą odpowiedzi lub zadania wraz z pracą zawierającą rozwiązanie zadania z danej części egzaminu radcowskiego.

3. Z czynności odbioru zestawów pytań testowych wraz z kartami odpowiedzi lub zadań wraz z pracami zawierającymi rozwiązanie zadań sporządza się protokół, który zawiera w szczególności godzinę odbioru zestawu pytań testowych wraz z kartą odpowiedzi lub zadania wraz z pracą zawierającą rozwiązanie zadania dla danego numeru kodu i podpis członka komisji egzaminacyjnej odbierającego zestaw pytań testowych wraz z kartą odpowiedzi lub zadania wraz z pracą zawierającą rozwiązanie zadania.

§ 16. Po zakończeniu egzaminu radcowskiego niewykorzystane egzemplarze zestawów pytań testowych wraz z kartami odpowiedzi i zadań zwraca się do Ministra Sprawiedliwości w stanie nienaruszonym. Protokół z tej czynności podpisują przewodniczący lub jego zastępca i członkowie komisji egzaminacyjnej.

Rozdział 5

Obsługa administracyjna i techniczna komisji egzaminacyjnej, przekazywanie środków na obsługę oraz rozliczanie wydatków związanych z tą obsługą

§ 17. 1. Siedzibą komisji egzaminacyjnej jest siedziba rady właściwej okręgowej izby radców prawnych, zwanej dalej „radą”.

2. W przypadku, gdy właściwość komisji kwalifikacyjnej obejmuje obszar właściwości kilku okręgowych izb radców prawnych, w zarządzeniu o powołaniu komisji egzaminacyjnej, Minister Sprawiedliwości wskazuje jej siedzibę.

§ 18. W ramach obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnej właściwa rada:

- 1) zapewnia obsługę organizacyjną i administracyjno-biurową;
- 2) przygotowuje właściwe warunki przeprowadzenia egzaminu radcowskiego i pracy komisji egzaminacyjnej;
- 3) przygotowuje dokumentację do przeprowadzenia egzaminu radcowskiego;
- 4) udziela komisji egzaminacyjnej pomocy w sporządzeniu dokumentacji z egzaminu radcowskiego;
- 5) zapewnia przechowywanie egzemplarzy zestawów pytań testowych i zadań oraz dokumentów zawierających oceny wystawione przez członków komisji egzaminacyjnej i całej dokumentacji przekazanej przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej związanej z egzaminem radcowskim.

§ 19 1. Właściwa rada nie później niż na 35 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu radcowskiego przygotowuje i przedkłada Ministrowi Sprawiedliwości wstępny preliminarz, zawierający określone przez Ministra Sprawiedliwości pozycje wydatków związanych z obsługą administracyjną i techniczną komisji egzaminacyjnej, zwany dalej „preliminarzem”, w celu zatwierdzenia.

2. Przy zatwierdzaniu preliminarza Minister Sprawiedliwości, mając na względzie zasadę racjonalności i celowości wydatków, może dokonać korekty planowanych wydatków.

§ 20. 1. Środki na obsługę administracyjną i techniczną komisji egzaminacyjnej przekazywane są na rachunek właściwej rady z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest Minister Sprawiedliwości, w wysokości i w terminach określonych w zatwierdzonym preliminarzu wydatków.

2. Właściwa rada nie później niż w terminie 35 dni od zakończenia egzaminu radcowskiego przekazuje sprawozdanie finansowe z wykazem poniesionych wydatków na obsługę administracyjną i techniczną komisji egzaminacyjnej oraz

wystawia notę księgową na Ministerstwo Sprawiedliwości w wysokości poniesionych kosztów, nie wyższych niż wysokość zatwierdzonego preliminarza.

§ 21. 1. Minister Sprawiedliwości dokonuje ostatecznego rozliczenia wydatków związanych z obsługą administracyjną i techniczną komisji egzaminacyjnej w terminie 2 miesięcy od dnia zakończenia egzaminu radcowskiego, na podstawie sprawozdania finansowego właściwej rady, mając na względzie zasadę racjonalności i celowości wydatków, opartego na zatwierdzonym przez Ministra Sprawiedliwości preliminarzu.

2. Wydatki ujęte w sprawozdaniu finansowym należy udokumentować odpowiednio kopiami rachunków, faktur lub innymi dokumentami finansowymi, potwierdzonymi za zgodność z oryginałem przez dziekana lub wicedziekana właściwej rady.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 22. Terminy, o których mowa w § 2 ust. 1 i 2, nie mają zastosowania w 2009 r.

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

**Formularz zgłoszenia egzaminatora i zastępcy egzaminatora komisji
egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu radcowskiego**

Nazwisko ..... Imiona .....

Data urodzenia .....

Stanowisko służbowe .....

Tytuł naukowy .....

Miejsce zatrudnienia .....

Doświadczenie zawodowe:

.....
.....
.....
.....

Doświadczenie w pracy dydaktycznej:

.....
.....
.....

Dorobek naukowy:

.....
.....
.....

Wskazanie, z której dziedziny prawa objętej egzaminem radcowskim
egzaminator lub zastępca egzaminatora jest specjalistą:

.....

Adres do korespondencji

.....

Numer telefonu .....

e-mail .....

Wyrażam zgodę na powołanie do komisji egzaminacyjnej

.....

.....

(podpis kandydata na członka komisji egzaminacyjnej)

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie przeprowadzania egzaminu radcowskiego, stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 36¹ ust. 16 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.) ”, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 lutego 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz ustawy – Prawo o notariacie (Dz. U. Nr 37, poz. 286).

Projekt rozporządzenia określa tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu radcowskiego oraz powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnej, rodzaj dokumentów, o których mowa w art. 36² ust. 4 pkt 3, 5 – 9 ustawy, wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej oraz tryb jego wypłacania, szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania egzaminu radcowskiego, w szczególności: sposób działania komisji egzaminacyjnej, czas trwania poszczególnych części egzaminu radcowskiego oraz sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnej przez rady okręgowych izb radców prawnych, w tym przekazywania środków, sprawowania nadzoru nad ich wydatkowaniem i rozliczania wydatków związanych z tą obsługą.

Dotychczas sprawy związane z komisją egzaminacyjną na egzamin radcowski oraz sprawy związane z przeprowadzaniem tego egzaminu, określały przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2005 r. w powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnej do spraw aplikacji radcowskiej oraz szczegółowego trybu i sposobu przeprowadzania egzaminu konkursowego i radcowskiego (Dz. U. Nr 258 poz. 2164 oraz z 2006 r. Nr 81, poz. 571). Wymienione rozporządzenie utraciło moc obowiązującą z dniem 25 marca 2009 r. w związku z nowelizacją upoważnienia zawartą w ustawie z dnia 20 lutego 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz ustawy – Prawo o notariacie, zatem konieczne jest wydanie nowego aktu wykonawczego.

Projekt rozporządzenia przewiduje, iż Krajowa Rada Radców Prawnych do każdej komisji deleguje czterech radców prawnych jako egzaminatorów i czterech radców prawnych jako zastępców egzaminatorów w terminie do dnia 15 lutego, zaś

Minister Sprawiedliwości powołuje członków komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu radcowskiego w terminie do dnia 1 marca.

Przepisy rozporządzenia wprowadzają nowy sposób wypłaty wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej niebędący pracownikiem administracji rządowej z tytułu każdorazowego przeprowadzenia egzaminu radcowskiego otrzymuje wynagrodzenie w łącznej wysokości: przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.), zwanym dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”, wypłacanego każdorazowo przez 2 miesiące począwszy od miesiąca poprzedzającego miesiąc przeprowadzenia egzaminu radcowskiego oraz 4% przeciętnego wynagrodzenia za każdego zdającego nie mniejszej niż jednokrotność przeciętnego wynagrodzenia i nie większej niż czterokrotność przeciętnego wynagrodzenia. Członek komisji egzaminacyjnej niebędący pracownikiem administracji rządowej, który został wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości na zastępcę przewodniczącego z tytułu każdorazowego przeprowadzenia egzaminu radcowskiego otrzymuje wynagrodzenie w łącznej wysokości: 50% wynagrodzenia przysługującego przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej, obliczonego na zasadach określonych w § 4 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem § 4 ust. 2, wypłacanego każdorazowo przez 2 miesiące począwszy od miesiąca poprzedzającego miesiąc przeprowadzenia egzaminu radcowskiego oraz 4% przeciętnego wynagrodzenia za każdego zdającego nie mniejszej niż jednokrotność przeciętnego wynagrodzenia i nie większej niż czterokrotność przeciętnego wynagrodzenia. Członkowie komisji egzaminacyjnej niebędący pracownikami administracji rządowej z tytułu każdorazowego przeprowadzenia egzaminu radcowskiego otrzymują wynagrodzenie w wysokości 4% przeciętnego wynagrodzenia za każdego zdającego, nie mniejszej niż jednokrotność przeciętnego wynagrodzenia i nie większej niż czterokrotność przeciętnego wynagrodzenia. Zróżnicowanie wynagrodzenia przewodniczącego i pozostałych członków komisji egzaminacyjnej wiąże się z większym nakładem pracy i obowiązków przewodniczącego komisji egzaminacyjnej i jego zastępcy. Wynagrodzenia powyższe wypłaca się po przeprowadzeniu egzaminu radcowskiego, na pisemny wniosek przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub jego zastępcy dołączony do protokołu z przebiegu egzaminu radcowskiego.

Projekt rozporządzenia określa również rodzaj dokumentów, o których mowa w art. 36² ust. 4 pkt 3, 5 – 9 ustawy.

Według projektu rozporządzenia przewodniczący komisji egzaminacyjnej lub jego zastępca wyznacza miejsce przeprowadzenia egzaminu radcowskiego oraz godziny rejestracji zdających egzamin radcowski. Egzamin radcowski przeprowadza się w wydzielonej sali, w warunkach zapewniających zdającym samodzielną pracę. Przed wejściem na salę zdający okazuje dokument zawierający zdjęcie, potwierdzający jego tożsamość. Każda z części egzaminu radcowskiego rozpoczyna się w dniu i o godzinie wyznaczonej przez Ministra Sprawiedliwości. Z chwilą rozpoczęcia każdej części egzaminu radcowskiego następuje otwarcie przesyłki zawierającej zestaw pytań testowych lub zadania na egzamin radcowski w obecności zdających, przy czym kopertę zawierającą wykaz prawidłowych odpowiedzi oraz kopertę zawierającą opis istotnych zagadnień otwiera się odpowiednio po zakończeniu każdej z części egzaminu radcowskiego i opuszczeniu sali przez wszystkich zdających. Przed otwarciem przesyłki przewodniczący komisji egzaminacyjnej lub jego zastępca sprawdza, czy przesyłka nie została uszkodzona w sposób umożliwiający dostęp do zestawu pytań testowych i wykazu prawidłowych odpowiedzi lub zadań i opisu istotnych zagadnień. Czas trwania egzaminu radcowskiego w przypadku jego pierwszej części wynosi 100 minut, liczonych od wskazanego przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub jego zastępcę momentu przystąpienia do rozwiązywania zestawu pytań testowych, w przypadku zadań z drugiej i trzeciej części wynosi po 360 minut, zaś w przypadku zadań z czwartej i piątej części wynosi łącznie 360 minut. Przed rozpoczęciem egzaminu radcowskiego przewodniczący komisji egzaminacyjnej lub jego zastępca informuje zdających o:

- 1) sposobie przeprowadzenia egzaminu radcowskiego;
- 2) przepisach porządkowych obowiązujących w trakcie przeprowadzania egzaminu radcowskiego;
- 3) zasadach udzielania odpowiedzi na pytania zawarte w zestawie pytań testowych oraz sposobie wypełniania karty odpowiedzi;
- 4) zasadach dokonywania oceny rozwiązań zadań z drugiej do piątej części egzaminu radcowskiego;
- 5) sposobie ogłoszenia wyników egzaminu radcowskiego;
- 6) terminie i miejscu przeprowadzenia kolejnych części egzaminu radcowskiego.

Zgodnie z projektem rozporządzenia zestaw pytań testowych i kartę odpowiedzi oraz zadania oznacza się indywidualnym kodem. Każdy zdający otrzymuje przed każdą z części egzaminu radcowskiego wylosowaną przez siebie kopertę, na której widnieje numer kodu, przygotowany przez komisję. Numer kodu zdający wpisuje w prawym górnym rogu na pierwszej stronie zestawu pytań testowych i na każdej stronie karty odpowiedzi oraz na pierwszej stronie zadania i na każdej stronie pracy zawierającej rozwiązanie zadania. W kopercie umieszczona jest czysta kartka, na której zdający zapisuje swoje nazwisko, a następnie umieszcza ją z powrotem w kopercie, zakleja i oddaje członkowi komisji egzaminacyjnej przed przystąpieniem do rozwiązania zadania. Prace pisemne rozkodowywane są po sprawdzeniu wszystkich kart odpowiedzi lub prac zawierających rozwiązanie zadań z poszczególnych części egzaminu radcowskiego, a następnie dołącza się je do akt osobowych zdających. Karta odpowiedzi lub praca zawierająca rozwiązanie zadania bez prawidłowo zamieszczonego oznaczenia kodowego lub z oznaczeniem kodowym, uniemożliwiającym rozkodowanie po sprawdzeniu wszystkich prac z poszczególnych części egzaminu radcowskiego będzie skutkowało odstąpieniem komisji od podjęcia uchwały o wyniku egzaminu radcowskiego. W przypadku, gdy zdający zamieści na karcie odpowiedzi lub pracy zawierającej rozwiązanie zadania z danej części egzaminu radcowskiego, inne dane niż prawidłowy numer kodu, pozwalające na rozkodowanie karty odpowiedzi lub pracy zawierającej rozwiązanie zadania przed sprawdzeniem wszystkich prac z poszczególnych części egzaminu radcowskiego, zdający otrzymuje z tej części egzaminu ocenę negatywną.

W trakcie egzaminu radcowskiego zdający może opuścić salę, jedynie w wyjątkowej sytuacji, po uzyskaniu zgody przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub jego zastępcy, pod nadzorem członka komisji egzaminacyjnej wskazanego przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub jego zastępcę. Po upływie czasu określonego w § 9 ust. 2 i 3 liczonych od momentu rozdania wszystkim zdającym egzemplarzy zestawów pytań testowych lub zadania z dziedziny prawa przewidzianej na dany dzień, członkowie komisji egzaminacyjnej zbierają egzemplarze zestawów pytań testowych i karty odpowiedzi lub zadań wraz z pracą pisemną.

W przypadku wykluczenia zdającego z egzaminu radcowskiego zostaje to odnotowane w protokole z przebiegu egzaminu radcowskiego oraz na egzemplarzu zestawu pytań testowych i karcie odpowiedzi lub na egzemplarzu zadania i pracy zawierającej rozwiązanie zadania zdającego. Postanowienie o wykluczeniu stanowi

podstawę do wydania przez komisję egzaminacyjną uchwały o negatywnym wyniku z egzaminu radcowskiego.

Zgodnie z projektem rozporządzenia siedzibą komisji egzaminacyjnej jest siedziba właściwej rady okręgowej izby radców prawnych. W przypadku, gdy właściwość komisji egzaminacyjnej obejmuje obszar właściwości kilku okręgowych izb radców prawnych, w zarządzeniu o powołaniu komisji egzaminacyjnej, Minister Sprawiedliwości wskazuje jej siedzibę.

W ramach obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnej właściwa rada:

- 1) zapewnia obsługę organizacyjną i administracyjno-biurową;
- 2) przygotowuje właściwe warunki przeprowadzenia egzaminu radcowskiego i pracy komisji egzaminacyjnej;
- 3) przygotowuje dokumentację do przeprowadzenia egzaminu radcowskiego;
- 4) udziela komisji egzaminacyjnej pomocy w sporządzeniu dokumentacji z egzaminu radcowskiego;
- 5) zapewnia przechowywanie egzemplarzy zestawów pytań testowych i zadań oraz dokumentów zawierających oceny wystawione przez członków komisji egzaminacyjnej i całej dokumentacji przekazanej przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej związanej z egzaminem radcowskim.

Właściwa rada nie później niż na 35 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu radcowskiego przygotowuje i przedkłada Ministrowi Sprawiedliwości wstępny preliminarz, zawierający określone przez Ministra Sprawiedliwości pozycje wydatków związanych z obsługą administracyjną i techniczną komisji egzaminacyjnej, w celu zatwierdzenia. Przy zatwierdzaniu preliminarza Minister Sprawiedliwości, mając na względzie zasadę racjonalności i celowości wydatków, może dokonać korekty planowanych wydatków. Minister Sprawiedliwości dokonuje ostatecznego rozliczenia wydatków związanych z obsługą administracyjną i techniczną komisji egzaminacyjnej w terminie 2 miesięcy od dnia zakończenia egzaminu radcowskiego, na podstawie sprawozdania finansowego właściwej rady, mając na względzie zasadę racjonalności i celowości wydatków, opartego na zatwierdzonym przez Ministra Sprawiedliwości preliminarzu. Wydatki ujęte w sprawozdaniu finansowym należy udokumentować odpowiednio kopiami rachunków, faktur lub innymi dokumentami finansowymi, potwierdzonymi za zgodność z oryginałem przez dziekana lub wicedziekana właściwej rady.

Wyłączenie terminów wskazanych w § 2 ust. 1 i 2 wynika z konieczności prawidłowego powołania komisji egzaminacyjnej w pierwszym roku obowiązywania rozporządzenia.

Przewiduje się, że rozporządzenia wejdzie w życie z dniem ogłoszenia. Niezwłoczne wejście w życie rozporządzenia jest ważne ze względu na ważny interes państwa, a także interes społeczny oraz konieczność prawidłowego przeprowadzenia egzaminu radcowskiego w 2009 r.

Zgodnie z art. 36¹ ust. 16 ustawy o radcach prawnych, projekt rozporządzenia został przekazany do Krajowej Rady Radców Prawnych w celu wyrażenia opinii. Krajowa Rada Radców Prawnych w piśmie z dnia 17 kwietnia 2009 r. zgłosiła uwagi do przedmiotowego projektu rozporządzenia.

Projektowana regulacja nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. 239, poz. 2039 oraz Dz. U. z 2004 r. Nr 65 poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

Zgodnie z wymogiem ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie internetowej Ministra Sprawiedliwości.

Ocena Skutków Regulacji

I. Podmioty, na które oddziałują przepisy rozporządzenia:

- 1) Minister Sprawiedliwości;
- 2) organy samorządu radcowskiego;

- 3) członkowie komisji egzaminacyjnej;
- 4) osoby zdające egzamin radcowski.

II. Obowiązek przeprowadzenia konsultacji.

W ramach konsultacji społecznych projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania przez Krajową Radę Radców Prawnych. Krajowa Rada Radców Prawnych zgłosiła uwagi do projektu rozporządzenia w piśmie z dnia 17 kwietnia 2009 r. Nie uwzględniono uwagi dotyczącej § 5 ust. 3 w zakresie doprecyzowania sposobu dokumentowania wymiaru czasu w jakim świadczone były lub są czynności w ramach umowy cywilnoprawnej, z uwagi na treść art. 25 ust. 4 ustawy o radcach prawnych, który wymaga proporcjonalnego wydłużenia okresu uprawniającego, jeżeli praca wykonywana była w niepełnym wymiarze. Należy wskazać, że przepis ten dotyczy umowy cywilnoprawnej, gdyż wymiar czasu pracy odnosi się wyłącznie do umowy o pracę. Ponadto katalog dokumentów wymieniony w § 5 ust. 3 projektu jest analogiczny do katalogu dokumentów z art. 24 ust. 2a pkt 3 ustawy o radcach prawnych niezbędnych do wykazania odpowiedniej praktyki zawodowej w przypadku wpisu na listę radców prawnych. Nie uwzględniono również uwagi dotyczącej rozdziału 4 projektu w zakresie wskazania, że osoby zdające egzamin nie mają prawa do korzystania w trakcie egzaminu z żadnych urządzeń i pomocy naukowych, gdyż ta materia jest uregulowana w art. 36⁴ ust. 11 i 12 ustawy. Nie uwzględniono także uwagi w zakresie rozważenia możliwości przeprowadzenia egzaminu radcowskiego w siedzibie jednej z Okręgowych Izb Radców Prawnych, gdyż taka możliwość wynika z treści art. 36¹ ust. 2 ustawy. Ponadto nie uwzględniono uwagi wprowadzenia możliwości wykorzystania urządzeń elektronicznych do sprawdzania testu, gdyż zgodnie z art. 36⁵ ust. 1 ustawy test z pierwszej części egzaminu radcowskiego sprawdzają niezależnie od siebie dwaj egzaminatorzy wyznaczeni przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, jeden spośród wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, drugi spośród wskazanych przez Krajową Radę Radców Prawnych, co w konsekwencji skutkowałoby koniecznością zakupu takiego sprzętu dla każdej komisji i wiązałoby się z wysokimi kosztami, na co brak jest środków w budżecie Ministerstwa Sprawiedliwości

Projekt rozporządzenia zostanie poddany uzgodnieniom międzyresortowym.

III. Skutki finansowe/źródła finansowania.

Wejście w życie rozporządzenia spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa, które zostaną pokryte z budżetu państwa z części 37 „Sprawiedliwość”. Szacunkowy koszt nowych wydatków rozkłada się następująco:

Wydatki:

Wynagrodzenia komisji egzaminacyjnej:

Założenia:

- jeśli do egzaminu radcowskiego przystąpi **mniej niż 10 osób:**

Przewodniczący – $2\,951,36\text{ zł} \times 1\text{ miesiąc} = 2\,951,36\text{ zł}$,
plus $4\% \times 2\,951,36\text{ zł}$ za każdego zdającego ($118,05\text{ zł}$ za osobę), jednak nie mniej niż $2\,951,36\text{ zł}$.

Wynagrodzenie przewodniczącego komisji łącznie:

$2\,951,36\text{ zł} + 2\,951,36\text{ zł} = \mathbf{5\,902,72\text{ zł}}$.

Wynagrodzenie członka komisji:

$4\% \times 2\,951,36\text{ zł}$ za każdego zdającego, jednak nie mniej niż $2\,951,36\text{ zł}$.

Wynagrodzenie 6 członków komisji:

$2\,951,36\text{ zł} \times 6\text{ członków komisji} = \mathbf{17\,708,16\text{ zł}}$.

Wynagrodzenie zastępcy przewodniczącego komisji:

$50\% \times 2\,951,36\text{ zł} = 1\,475,68\text{ zł}$

plus $4\% \times 2\,951,36\text{ zł}$ za każdego zdającego ($118,05\text{ zł}$ za osobę), jednak nie mniej niż $2\,951,36\text{ zł}$.

Wynagrodzenie zastępcy przewodniczącego komisji:

$1\,475,68\text{ zł} + 2\,951,36\text{ zł} = \mathbf{4\,427,04\text{ zł}}$.

Łączny koszt wynagrodzenia komisji:

$5\,902,72\text{ zł} + 17\,708,16\text{ zł} + 4\,427,04\text{ zł} = \mathbf{28\,037,92\text{ zł}}$

- jeśli do egzaminu adwokackiego przystąpi **więcej niż 10 osób, ale mniej niż 26 osób:**

Przewodniczący – $2\,951,36\text{ zł} \times 2\text{ miesiące} = 5\,902,72\text{ zł}$, plus $4\% \times 2\,951,36\text{ zł}$ x za każdego zdającego ($118,05\text{ zł}$ za osobę), jednak nie mniej niż $2\,951,36\text{ zł}$

Wynagrodzenie przewodniczącego komisji łącznie:

$5\,902,72\text{ zł} + 2\,951,36\text{ zł} = \mathbf{8\,854,08\text{ zł}}$.

Wynagrodzenie członka komisji:

$4\% \times 2\,951,36\text{ zł}$ za każdego zdającego, jednak nie mniej niż $2\,951,36\text{ zł}$.

Wynagrodzenie 6 członków komisji:

2951,36 zł x 6 członków komisji = **17 708,16 zł.**

Zastępca przewodniczącego – 50% x 5 902,72 zł = 2 951,36 zł, plus 4% x 2 951,36 zł za każdego zdającego (118,05 zł za osobę), jednak nie mniej niż 2 951,36 zł.

Wynagrodzenie zastępcy przewodniczącego łącznie:

2 951,36 zł + 2 951,36 zł = **5 902,72 zł.**

Łączny koszt wynagrodzenia komisji:

8 854,08 zł + 17 708,16 zł + 5 902,72 zł = **32 464,96 zł.**

- jeśli do egzaminu radcowskiego przystąpi **więcej niż 100 osób (np. 101 osób):**

Przewodniczący – 2951,36 zł x 2 miesiące = 5 902,72 zł, plus 4% x 2951,36 zł za każdego zdającego (118,05 zł za osobę) x 101 osób, ale nie więcej niż czterokrotność przeciętnego wynagrodzenia, czyli: 4 x 2951,36 zł = 11 805,44 zł

Wynagrodzenie przewodniczącego komisji łącznie:

5 902,72 zł + 11 805,44 zł = **17 708,16 zł.**

Wynagrodzenie członka komisji:

11 805,44 zł x 6 członków komisji = **70 832,64 zł.**

Zastępca przewodniczącego – 50% x 5 902,72 zł = 2 951,36 zł, plus 4% x 2 951,36 zł za każdego zdającego (118,05 zł za osobę)

Wynagrodzenie zastępcy przewodniczącego łącznie:

2 951,36 zł + 11 805,44 zł = **14 756,80 zł.**

Łączny koszt wynagrodzenia komisji:

17 708,16 zł + 70 832,64 zł + 14 756,80 zł = **103 297,60 zł.**

W 2009 r. Minister Sprawiedliwości nie będzie przeprowadzał egzaminu radcowskiego dla aplikantów z naboru w 2005 r., którzy rozpoczęli aplikację przed dniem 1 października 2006 r. Aplikanci ci przystąpią do egzaminu na innych zasadach określonych w ustawie z dnia 20 lutego 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz ustawy – Prawo o notariacie (Dz. U. Nr 37, poz. 286) tj. egzamin radcowski dla tych aplikantów będzie przeprowadzany przez rady okręgowych izb radców prawnych.

Jedynymi kosztami w tym zakresie ponoszonymi przez Ministerstwo Sprawiedliwości są koszty związane z udziałem przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości w egzaminach radcowskich przeprowadzanych przez rady.

Egzamin będzie odbywał się w 19 radach, co jest równoznaczne z wyznaczeniem 19 przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości.

Wynagrodzenie przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości stanowi wysokość miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w pierwszej stawce awansowej:

$$2\,951,36 \text{ zł} \times 2,5 = 7\,378,40 \text{ zł}$$

$$7\,378,40 \text{ zł} \times 19 \text{ osoby} = 140\,189,60 \text{ zł.}$$

Łączny koszt wynagrodzeń przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości wynosi 140 189,60 zł.

Ponadto dodatkowymi kosztami mogą być koszty związane z delegacjami służbowymi przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości na powyższe egzaminy.

Do egzaminu radcowskiego w 2009 r. przystąpią osoby uprawnione z innego tytułu niż odbycie aplikacji radcowskiej.

Jako podstawę obliczeń przyjęto dane z 2006 r., gdyż trudno oszacować ile osób przystąpi do tego egzaminu w roku bieżącym.

W przypadku komisji w Warszawie do egzaminu radcowskiego przystąpiło 71 osób.

Przewodniczący – $2\,951,36 \text{ zł} \times 2 \text{ miesiące} = 5\,902,72 \text{ zł}$, plus $4\% \times 2\,951,36 \text{ zł} \times 71 \text{ osób} = 8\,381,55 \text{ zł}$.

Wynagrodzenie przewodniczącego komisji łącznie:

$$5\,902,72 \text{ zł} + 8\,381,55 \text{ zł} = \mathbf{14\,284,27 \text{ zł.}}$$

Wynagrodzenie członka komisji:

$$4\% \times 2\,951,36 \text{ zł} \times 71 \text{ osób} = 8\,381,55 \text{ zł.}$$

Wynagrodzenie 6 członków komisji:

$$8\,381,55 \text{ zł} \times 6 \text{ członków komisji} = \mathbf{50\,289,30 \text{ zł.}}$$

Zastępca przewodniczącego – $50\% \times 5\,902,72 \text{ zł} = 4\,427,04 \text{ zł}$, plus $4\% \times 2\,951,36 \text{ zł}$ (118,05 zł za osobę) $\times 71 \text{ osób}$

Wynagrodzenie zastępcy przewodniczącego łącznie:

$$2\,951,36 \text{ zł} + 8\,381,55 \text{ zł} = \mathbf{11\,332,91 \text{ zł.}}$$

Łączny koszt wynagrodzenia komisji:

14 284,27 zł + 50 289,30 zł + 11 332,91 zł = **75 906,48 zł.**

W przypadku 4 komisji (Katowice, Kraków, Poznań i Wrocław) do egzaminu radcowskiego przystąpiło powyżej 10 osób, ale mniej niż 26, wynagrodzenie tych komisji wynosi:

4 x 32 464,96 zł = **129 859,84 zł.**

Natomiast do egzaminu radcowskiego w 13 komisjach (Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Kielce, Koszalin, Lublin, Łódź, Olsztyn, Opole, Rzeszów, Szczecin, Toruń, Wałbrzych) przystąpiło mniej niż 10 osób, wynagrodzenie tych Komisji wynosi:

13 x 28 037,92 zł = **364 492,96 zł.**

Do egzaminu radcowskiego w Toruniu nie przystąpiła żadna osoba.

Łączny koszt wynagrodzenia komisji przeprowadzającej egzamin radcowski:

75 906,48 zł + 129 859,84 zł + 364 492,96 zł = **570 259,28 zł.**

IV. Przepisy projektu nie będą miały wpływu na:

- 1) rynek pracy;
- 2) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorstw;
- 3) sytuację i rozwój regionalny.